

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
CHARACTERISTICS OF PROFESSIONAL ADMINISTRATORS AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION
OF SCHOOLS UNDER SAMUTPRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

สิทธิณี ประภัสร์^{1,*} อำนาจ บุญประเสริฐ² และ พจนีย์ มั่งคั่ง²

Sitthinee Prapatson^{1,*}, Amnat Boonprasert² and Pojanee Mangkang²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

²สาขาวิชาพื้นฐานและการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

¹Program in Educational Administration, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao 24000, Thailand

²Program in Foundation and Educational Administration, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao 24000, Thailand

*Corresponding author: Email: sitthineenan@gmail.com

รับบทความ 11 ตุลาคม 2564 แก้ไขบทความ 22 พฤศจิกายน 2564 ตอรับบทความ 2 ธันวาคม 2564 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ 4) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ที่ส่งต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ปีการศึกษา 2563 จำนวน 317 คน ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเชิงสุ่มและมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา วิธีการของครอนบัก มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านความรู้ทางวิชาชีพและด้านการสื่อสาร 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาสื่อ และการนำไปใช้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการพัฒนาหลักสูตร 3) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสาร ด้านวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่งต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันทำนายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ ร้อยละ 81 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z'_Y = 1.293Z_4 - .591Z_3 - .354Z_5 + .292Z_1 + .237Z_2$

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหาร, ผู้บริหารมืออาชีพ, การบริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

The objectives of this research were to examine 1) the level of characteristics of professional administrators, 2) the level of school academic administration, 3) the relationship between characteristics of professional administrators and school academic administration, and 4) characteristics of professional administrators affecting school academic administration. The sample, obtained through simple random sampling, consisted of 317 school administrators and teachers in the academic year 2020. The sample size was calculated using the table of Krejcie and Morgan. The research instrument was a set of questionnaires, assessed by Cronbach's alpha coefficient, with the reliability of 0.99. The statistics

for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that: 1) The level of characteristics of professional administrators overall and each aspect was at a high level, ranking by mean scores from high to low: morality and ethics, vision, creativity, professional knowledge, and communication; 2) The level of school academic administration overall and each aspect was at a high level, ranking by mean scores from high to low: teaching and learning management, measurement and assessment, internal supervision, media development and implementation, classroom research, and curriculum development; 3) The relationship between characteristics of professional administrators and school academic administration was at a high positive correlation with the .01 level of significance; and 4) Characteristics of professional administrators in terms of professional knowledge, creativity, communication, vision, and morality and ethics affected school academic administration with the .01 level of significance, and could predict school academic administration at 81 percent. The predictive equation could be written in form of standardized scores as $Z'Y = 1.293Z_4 - .591Z_3 - .354Z_5 + .292Z_1 + .237Z_2$.

Keywords: Characteristics of School Administrators, Professional Administrators, School Academic Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้นิยามคำว่า การศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้และความเจริญงอกงามของคนและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีเจตนารมณ์ มุ่งให้การจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 2) การบริหารงานวิชาการยังพบปัญหาอย่างต่อเนื่อง ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาในทุกระดับ คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ หลักสูตรมีสาระเนื้อหาแน่นเกินไป และใช้เหมือนกันหมดโดยไม่คำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา กระบวนการเรียนการสอนยังยึดหลักการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน เน้นการท่องจำมากกว่าการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาจากสถานการณ์หรือประสบการณ์จริง หนังสือเรียน เป็นเพียงแบบฝึกหัดที่มีคำตอบเพียงคำตอบเดียวแทนที่จะเป็นคำถามแบบปลายเปิด ครูสอนยังยึดติด กับวัฒนธรรมการสอนแบบเดิม ๆ ทั้งที่หลักสูตรปัจจุบันเน้นการคิดวิเคราะห์แต่วิธีสอนยังไม่สอนให้ ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วน ยังไม่ได้รับการอบรมให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานทำให้ขาดทักษะในการบริหารและการจัดการด้านการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 10) ดังนั้นงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมาย ของหลักสูตร กำหนดขอบเขตของงานวิชาการอย่างชัดเจน ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนางาน ส่งเสริมให้ครูมีความตระหนักและร่วมมือกันพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง สามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ ได้อย่างดีเยี่ยมและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (จันทราณี สงวนนาม, 2553, หน้า 143)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันหรือที่เรียกว่าผู้บริหารในยุคการศึกษา 4.0 ต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น มีทักษะ และบทบาทในการบริหารการเปลี่ยนแปลงให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนดกลยุทธ์และนำไปสู่การปฏิบัติในอนาคต สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องมี 4 ด้านหลัก ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นผู้นำยุคใหม่ ทักษะยุคใหม่ บทบาทหน้าที่และคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, หน้า 119) จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่าความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีผลต่อครูและผู้เรียน รวมทั้งส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นมืออาชีพ องค์กรที่เกี่ยวข้องจึงกำหนดมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติและภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี คำว่าความเป็น “มืออาชีพ” จึงกลายเป็นคำสำคัญต่อบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจ และ

ความเชื่อมั่นให้กับสังคม โดยรวมต่อผลผลิตทางการศึกษาที่คนในสังคมพึงได้รับ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเปรียบได้กับจอมทัพที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสของการปฏิรูปอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี เพราะลักษณะของการเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายต่างยอมรับ และคาดหวังไว้ค่อนข้างสูงว่าจะมีความสามารถนำมาซึ่งประสิทธิผลและประสิทธิภาพของงานได้ในที่สุด (กุลจิรา รักษนคร, 2562, หน้า 208)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่ก่อนระดับประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีสถานศึกษาในความรับผิดชอบ จำนวน 71 แห่ง ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง โดยกำหนด แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ภาษาไทยว่าการจัดการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างประชาชนให้มีความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็นผลิตผลของการจัดการศึกษาจึงต้องพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติเป็นการสอบที่ใช้ข้อสอบมาตรฐานเหมือนกันทุกโรงเรียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนตนเองแต่จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET ในปีการศึกษา 2562 ยังคงพบว่า โรงเรียนในสังกัดมีผลสัมฤทธิ์การทดสอบแห่งชาติ O-NET โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ มีกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.98 วิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.56 และภาษาต่างประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.43 ซึ่งคะแนนค่าเฉลี่ยยังคงไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 50 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2, 2564, หน้า 8-9)

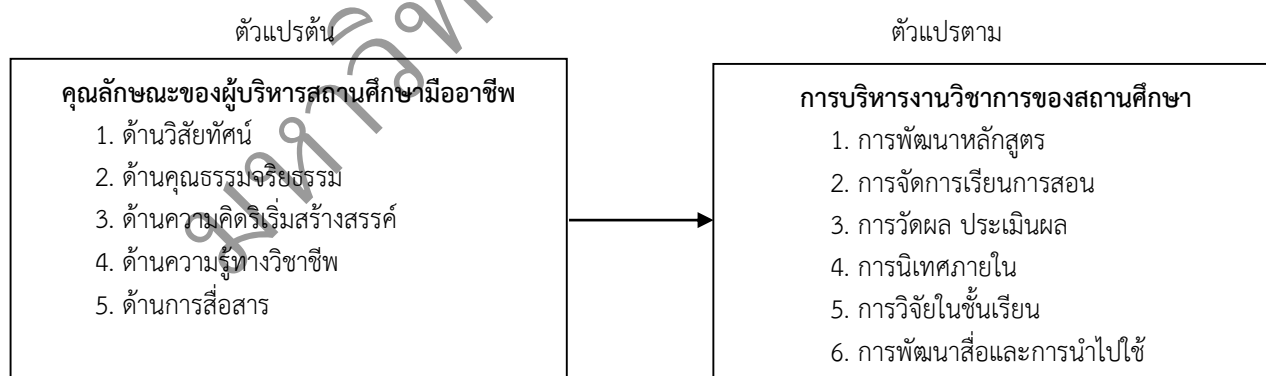
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการ การบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่มีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
4. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดพื้นฐานการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 71 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 111 คน และครู จำนวน 1,604 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,715 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 317 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) จำแนกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 อำเภอ โดยการคำนวณเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน ครู จำนวน 296 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และ 5) ด้านการสื่อสาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ ประกอบด้วย 6 ด้าน 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผล ประเมินผล 4) การนิเทศภายใน 5) การวิจัยในชั้นเรียน และ 6) การพัฒนาสื่อและการนำไปใช้

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. บันทึกเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่ผู้วิจัยกำหนด

2. ทำหนังสือชี้แจงและสร้างความเข้าใจในเรื่องการให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและการตอบแบบสอบถามของผู้วิจัย โดยข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การประเมินจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

3. นำหนังสือเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ได้กำหนดตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

4. ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ประสานกับผู้บริหารสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และนำส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างไปพร้อมกับหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครทางไปรษณีย์ในรูปแบบ QR code และส่งผ่าน Application Line ของผู้บริหารสถานศึกษา

5. การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยใช้รูปแบบ Google Form เนื่องจากอยู่ในสถานการณ์โควิด-19

6. ในกรณีที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างแล้วไม่ได้รับคืน ผู้วิจัยได้ติดตามรับแบบสอบถามโดยผ่านช่องทาง Application Line และ Inbox ใน Facebook ของกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง จากการทำสำเนา Google Form ที่มีการคัดลอกรายชื่อรายบุคคลและระบุชื่อได้ว่าผู้ที่ทำการตอบแบบสอบถาม และยังไม่ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

7. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยใช้วิธี Stepwise

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวม

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.24	.65	มาก
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.25	.65	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.22	.64	มาก
4. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	4.21	.59	มาก
5. ด้านการสื่อสาร	4.17	.67	มาก
ภาพรวม	4.22	.61	มาก

จากตาราง 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.24$) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.22$) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.21$) และด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านวิสัยทัศน์

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านวิสัยทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ได้อย่างชัดเจน มีความเป็นไปได้	4.25	.77	มาก
2. ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษาและท้องถิ่น	4.22	.76	มาก
3. ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง การพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ได้อย่างทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	4.26	.78	มาก
4. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางด้านการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน	4.30	.76	มาก
5. ผู้บริหารมีการมอบหมายหน้าที่ และความรับผิดชอบ ให้กับบุคลากรอย่างชัดเจน	4.22	.78	มาก
6. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและส่งเสริมความร่วมมือกันให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	4.21	.79	มาก
เฉลี่ยรวม	4.24	.65	มาก

จากตาราง 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.26$) และผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายทิศทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างชัดเจนมีความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารตั้งมั่น บนพื้นฐานของความคิด	4.27	.77	มาก
2. ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส	4.33	.77	มาก
3. ผู้บริหารยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน	4.29	.78	มาก
4. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา	4.32	.74	มาก
5. ผู้บริหารมีความยุติธรรม เมตตาธรรมต่อครู นักเรียน และบุคลากร ในสถานศึกษา	4.22	.77	มาก
6. ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.16	.82	มาก
7. ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน	4.28	.80	มาก
8. ผู้บริหารได้รับความเคารพ ศรัทธาจากบุคลากร ในสถานศึกษาและชุมชน	4.23	.77	มาก
9. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการบริหารเพื่อประโยชน์ ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.20	.82	มาก
เฉลี่ยรวม	4.25	.65	มาก

จากตาราง 3 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.32$) และยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ในสิ่งใหม่ทางด้านวิชาการอยู่เสมอ	4.23	.77	มาก
2. ผู้บริหารมีความละเอียดรอบคอบ	4.22	.76	มาก
3. ผู้บริหาร ริเริ่มแนวทางในการบริหารงานที่ท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลง	4.29	.77	มาก
4. ผู้บริหารริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง นำมาแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.21	.81	มาก
5. วิธีการบริหารงานของผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ว่าเป็นแนวคิดที่ดี มีความละเอียดรอบคอบ ยึดหยุ่น	4.19	.76	มาก
6. ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด	4.17	.84	มาก
7. ผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้ครูคิด ผลิตนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้	4.21	.79	มาก
เฉลี่ยรวม	4.22	.64	มาก

จากตาราง 4 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารริเริ่มแนวทางในการบริหารงานที่ท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา ผู้บริหารมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ในสิ่งใหม่ทางด้านวิชาการอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.23$) และผู้บริหารมีความละเอียดรอบคอบ ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมต่อ การบริหารงานของสถานศึกษา	4.21	.76	มาก
2. ผู้บริหารใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน	4.20	.73	มาก
3. ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.29	.71	มาก
4. ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านต่าง ๆ	4.24	.70	มาก
5. ผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษา	4.22	.78	มาก
6. ผู้บริหารสามารถนำความรู้ ในทางที่สร้างสรรค์ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร	4.17	.84	มาก
7. ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในโรงเรียนให้ได้รับความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	4.22	.79	มาก
8. ผู้บริหารสามารถนำความรู้มาผลิตผลงานที่โดดเด่น มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ	4.15	.77	มาก
9. ผู้บริหารมีความรู้ทางด้านหลักสูตรทางการสอน การวัดผลประเมินผลทางการศึกษา	4.19	.81	มาก
เฉลี่ยรวม	4.21	.59	มาก

จากตาราง 5 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.24$) และผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการสื่อสาร

คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านการสื่อสาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารมีการเจรจาต่อรองโน้มน้าวใจผู้อื่น เพื่อให้ร่วมมือในการปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมาย	4.19	.76	มาก
2. ผู้บริหารเป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา	4.17	.85	มาก
3. ผู้บริหารวินิจฉัย สั่งการ ในการบริหารงาน ภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.21	.79	มาก
4. ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรในสถานศึกษา	4.15	.77	มาก
5. ผู้บริหารเผยแพร่และแบ่งปันข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ของสถานศึกษาให้แก่องค์กรอื่นทราบ	4.15	.81	มาก
เฉลี่ยรวม	4.17	.67	มาก

จากตาราง 6 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารวินิจฉัย สั่งการในการบริหารงานภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาผู้บริหารมีการเจรจาต่อรองโน้มน้าวใจผู้อื่น เพื่อให้ร่วมมือในการปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.19$) และผู้บริหารเป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นของบุคลากร ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.19	.64	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.29	.56	มาก
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.28	.53	มาก
4. ด้านการนิเทศภายใน	4.24	.59	มาก
5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.20	.59	มาก
6. ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้	4.23	.59	มาก
ภาพรวม	4.24	.53	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.28$) ด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.24$) ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.23$) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.20$) และด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.19$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.24	.79	มาก
2. ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคม	4.24	.76	มาก
3. ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของชุมชน	4.17	.80	มาก
4. ผู้บริหาร นักเรียน ชุมชนและครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร	4.17	.78	มาก
5. ผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ออกแบบ กำหนดหลักสูตรของโรงเรียน	4.19	.77	มาก
6. ผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ จัดประสบการณ์ กำหนด เครือข่ายและแหล่ง การเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.17	.80	มาก
7. ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้จริงในการจัดการเรียนการสอน	4.23	.75	มาก
8. สถานศึกษามีการประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนา การศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน	4.21	.71	มาก
9. ผู้บริหารมีดัชนีวัดคุณภาพ การจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ทุกชั้นปี สามารถตรวจสอบได้	4.12	.81	มาก
เฉลี่ยรวม	4.19	.64	มาก

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคม ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมา ผู้บริหารมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.24$) และครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้จริงในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วย การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.35	.67	มาก
2. ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.37	.69	มาก
3. ครูมีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นกิจกรรม ให้นักเรียนลงมือทำและมีปฏิสัมพันธ์กับครู	4.30	.73	มาก
4. ครูมีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียน มีทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ หาคำตอบด้วยตนเอง	4.29	.71	มาก
5. ครูมีการจัดการเรียนการสอนตามความถนัดหรือความสนใจของผู้เรียน	4.29	.68	มาก
6. ครูมีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.28	.72	มาก
7. ครูจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรม การเรียนรู้ที่ให้นักเรียนแต่ละคนกระตือรือร้นตลอดเวลา	4.28	.73	มาก
8. ครูจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.30	.71	มาก
9. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและนักเรียนค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ๆ ร่วมกัน	4.21	.74	มาก
10. ครูและนักเรียนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ที่เกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.24	.69	มาก
เฉลี่ยรวม	4.29	.56	มาก

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.35$) และครูจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการวัดประเมินผล

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล หลักฐาน ที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ในความก้าวหน้าของผู้เรียน	4.28	.68	มาก
2. สถานศึกษามีการจัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สามารถตัดสินผลการเรียน ของผู้เรียนและทักษะการเรียนรู้ที่แตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้	4.27	.69	มาก
3. สถานศึกษามีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.25	.66	มาก
4. สถานศึกษามีการวัดประเมินผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนใน อนาคตได้	4.26	.68	มาก
5. สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	4.24	.70	มาก
6. สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารในการประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.31	.66	มาก
7. สถานศึกษามีระบบการวัดประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	4.31	.64	มาก
8. สถานศึกษามีการกำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษาของตนเอง	4.28	.69	มาก
9. สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลใน 8 กลุ่มสาระ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติ	4.32	.66	มาก
10. สถานศึกษามีการนำผลของค่าเป้าหมายไปปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของ สถานศึกษาต่อไป	4.30	.68	มาก
เฉลี่ยรวม	4.28	.53	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดประเมินผลมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลใน 8 กลุ่มสาระ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา สถานศึกษามีระบบการวัดประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.31$) และสถานศึกษามีการจัดทำเอกสารในการประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการนิเทศภายใน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สถานศึกษามีการนิเทศครูอย่างสร้างสรรค์เน้นการให้ความช่วยเหลือ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน	4.23	.72	มาก
2. สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศ มาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	4.28	.70	มาก
3. ผู้บริหารนิเทศครูเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าปฏิบัติงานได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.20	.71	มาก
4. สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อเสริมสร้างให้ครูและนักเรียนเกิดคุณภาพอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	4.20	.78	มาก
5. สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาศักยภาพของตนเองในการจัดการเรียนการสอนหรือพัฒนาสื่อเทคโนโลยีให้เหมาะสม	4.27	.69	มาก
6. สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้สอน	4.29	.71	มาก
7. สถานศึกษามีการนิเทศภายใน ที่มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.21	.73	มาก
เฉลี่ยรวม	4.24	.59	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการนิเทศเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้สอน ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.28$) และสถานศึกษามีการนิเทศเพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาศักยภาพของตนเองในการจัดการเรียนการสอนหรือพัฒนาสื่อเทคโนโลยีให้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูใช้วิจัยควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ	4.21	.71	มาก
2. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น	4.23	.71	มาก
3. ครูมีการวางแผนทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาโดยศึกษา สังเกตสาเหตุปัญหาของผู้เรียน	4.17	.74	มาก
4. ครูมีการแสวงหาวิธีการในการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้	4.20	.72	มาก
5. ครูคิดค้นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาในการพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนรายบุคคล	4.23	.69	มาก
6. ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสะท้อนกลับของปัญหาในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.23	.72	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูวิจัยในชั้นเรียนเพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนบรรลุผลสำเร็จ	4.22	.73	มาก
8. ครูมีการใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นตัวสะท้อนข้อมูลในการปฏิบัติงานของบุคคลทั้งองค์กรทางการศึกษา	4.17	.72	มาก
9. สถานศึกษาจัดให้มีการวิพากษ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของครูและนักเรียน	4.18	.73	มาก
เฉลี่ยรวม	4.20	.59	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูคิดค้นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาในการพัฒนาการเรียนรู้ ผู้เรียนรายบุคคล ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ($\bar{X} = 4.23$) และครูมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสะท้อนกลับของปัญหาในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ครูมีการผลิตสื่อนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีในกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.29	.71	มาก
2. ครูมีการผลิตสื่อเทคโนโลยีที่สามารถบูรณาการ ได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.30	.74	มาก
3. ครูมีการผลิตสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.24	.73	มาก
4. ผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่ครู ในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสู่การนำไปใช้ในห้องเรียน	4.21	.78	มาก
5. สถานศึกษาเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อและเทคโนโลยีแก่บุคลากรในสถานศึกษา	4.19	.77	มาก
6. สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.19	.78	มาก
7. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการเผยแพร่ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ ศึกษาที่ครูผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูสถาบันการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา	4.21	.73	มาก
8. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวัดประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	4.21	.76	มาก
เฉลี่ยรวม	4.23	.59	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูมีการผลิตสื่อเทคโนโลยีที่สามารถบูรณาการ ได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา ครูมีการผลิตสื่อนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.29$) และครูมีการผลิตสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นประโยชน์ ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีวะกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X	Y
X_1	1.000						
X_2	.943**	1.000**					
X_3	.950**	.930**	1.000				
X_4	.852**	.844**	.918**	1.000			
X_5	.837**	.834**	.836**	.935**	1.000		
X	.975**	.950**	.989**	.948**	.948**	1.000	
Y	.759**	.758**	.763**	.868**	.744**	.811**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .811$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อย คือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ($r_{x_4y} = .868$) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($r_{x_3y} = .763$) ด้านวิสัยทัศน์ ($r_{x_1y} = .709$) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($r_{x_2y} = .758$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร ($r_{x_5y} = .744$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อหาความสามารถในการพยากรณ์คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตัวแปร	b	S.E. _b	β	t	sig
ค่าคงที่ (Constant)	.793	.096		8.217**	.000
ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (x_4)	1.150	.067	1.293	17.212**	.000
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (x_3)	.486	.120	-.591	-4.053**	.000
ด้านการสื่อสาร (x_5)	-.280	.076	-.354	-3.706**	.000
ด้านวิสัยทัศน์ (x_1)	.238	.083	.292	2.869**	.004
ด้านคุณธรรมจริยธรรม (x_2)	.192	.064	.237	3.006**	.003
ค่าคงที่ (a) = .793					
$R = .900$, $R^2 = .810$, $S.E._{est} = .234$, $F = 264.498$, $P = .000$					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ ทั้ง 5 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เรียงตามลำดับค่าอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (x_4) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (x_3) ด้านการสื่อสาร (x_5) ด้านวิสัยทัศน์ (x_1) และ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (x_2) มีค่าประสิทธิภาพ ในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .810 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ร้อยละ 81.00

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Z'_Y = 1.293Z_4 - .591Z_3 - .354Z_5 + .292Z_1 + .237Z_2$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีประเด็นน่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรวดี ไชยเสนา (2557, หน้า 102) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิศากร กองอุดม (2562, หน้า 205) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ ประทวน บุญรักษา (2554, หน้า 57) กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง มีความขยันหมั่นเพียร มีความอดสาหะมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีทักษะในการวินิจฉัยสั่งการ มีการรักษาระเบียบวินัยที่ดี ตรงต่อเวลา มีบุคลิกภาพที่ดี การศึกษาดี และมีประสบการณ์สูง สอดคล้องกับ นอกจากนี้ เซลสนิค และเบนนิส (Zalesnick & Bennis, 2002, p. 55) กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพต้องพึงมีและพัฒนาตนเองไปสู่องค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ทักษะและความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์+

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงกล ภู่เทียน (2560, หน้า 114) พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัทมพร พงษ์เพชร (2561, หน้า 84) พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 55) กำหนดให้สถานศึกษาวางระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาด้านคุณภาพผู้บริหารและครูอาจารย์ ความเหมาะสมของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี ทรัพยากรการเรียนรู้และการประเมิน การเรียนการสอน โดยมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อที่ตรงจสอบได้ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 2-4) กำหนดให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและ มาตรฐานการศึกษา ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาได้ถูกจัดทำขึ้นมาเพื่อสร้างคุณภาพการจัดการ ศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น คุณลักษณะของ ผู้เรียน หลักสูตร กระบวนการ จัดการเรียนการสอน เมื่อมีการกระจายอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งในระดับภูมิภาคและ ระดับสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาในภาพรวม

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .811$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิศากร กองอุดม (2562, หน้า 212) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรวดี ไชยเสนา (2557, หน้า 98) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับคุณภาพงาน วิชาการมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ อารินา หะยีบาราเอง (2558, หน้า 78) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพมีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปิยพงษ์ สุเมตติกุล (2554, หน้า 327) ซึ่งกล่าวว่า ผู้บริหารของสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ซึ่งมีบทบาทและความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานเป็นผู้ชี้้นำความสำเร็จ ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะและ ความสามารถที่เหมาะสมก็จะได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานการบริหารก็ย่อมประสบความสำเร็จ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จนั่นเอง ดังนั้น ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณค่าของงานและคุณภาพของสถานศึกษาที่จะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของงานในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจึงต้องเปรียบพร้อมด้วยคุณลักษณะหลายประการ ทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการบริหารงาน และความเป็นผู้นำ ลักษณะพึงประสงค์ของผู้บริหารที่เหมาะสมกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมือง ผู้บริหารคือแกนหลักของโรงเรียนในการนำพา กิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ หากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ก็สามารถส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพได้ สอดคล้องกับ เดวิส (Davis, 2004, p. 251) กล่าวว่า ในการพิจารณาประสิทธิภาพของ หน่วยงานใดควมมีความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูงเพียงใด การพิจารณามักจะพุ่งเป้าไปที่ผู้บริหารเป็นอันดับ

แรก ส่วนสมรรถภาพและคุณภาพของผู้ร่วมงานนั้นมีความสำคัญเป็นอันดับสองรองลงมา ทั้งนี้เพราะตำแหน่งผู้บริหารเป็นตำแหน่งที่ต้องจัดให้มีการดำเนินงานทั้งหมดในองค์กรนั้น ๆ

4. จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพทั้ง 5 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรียงลำดับตามอำนาจพยากรณ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (x_4) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (x_3) ด้านการสื่อสาร (x_5) ด้านวิสัยทัศน์ (x_1) และ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (x_2) สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เป็นอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตึกตา โสภณธรรมคุณ (2558, หน้า 86) พบว่า สมรรถนะวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สอดคล้องกับ ประทวน บุญรักษา (2554, หน้า 57) กล่าวไว้ว่า ความรู้ทางวิชาชีพนั้น ผู้บริหารรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและพร้อมที่จะเข้าไปในบทบาทและหน้าที่ของผู้อื่นด้วย ผู้บริหารมืออาชีพมักจะให้อิสระในการทำงานแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมาย มักจะมีระดับการสั่งการ ไม่ก้าวล่วงผู้อื่นส่งผลให้การบริหารงานวิชาการดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2556, หน้า 17) กล่าวไว้ว่า การมีความรู้ทางวิชาชีพนั้นผู้บริหารจึงมีความรู้ทางเทคนิค กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในองค์กรการศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางที่สร้างสรรค์และส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ด้านความรู้ทางการบริหารงานวิชาการ เช่น หลักการ ทฤษฎี การบริหาร การวางแผน การจัดการองค์กร หลักสูตรการสอน การวัดและผลประเมินผล

2) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศากร กองอุดม (2562, หน้า 204) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ส่งผลต่อคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 สอดคล้องกับ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการบริหารงาน ในสถานศึกษาของผู้บริหารมืออาชีพทำให้สามารถแก้ไขปัญหาเลือกตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล ปฏิบัติงานการคิดและส่งเสริมการคิด สามารถช่วยพัฒนาความคิดให้ก้าวหน้า ส่งผลให้สติปัญญาเฉียบแหลมมีความรอบคอบตัดสินใจได้ถูกต้องแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับ ชญาพัฒน์ ดอกมะลิ (2557, หน้า 61) ได้กล่าวถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสดงออกด้วยความคิดและสามารถสร้างผลผลิตด้วยวิธีการใหม่ ๆ คิดทำโครงการใหม่ ๆ ริเริ่มแนวทางในการบริหารงานที่ท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลง และความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา ริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหางานที่ปฏิบัติและทำให้สำเร็จ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นวิธีการที่เกิดการยอมรับของบุคคลทั่วไปว่าเป็นแนวคิดที่ดี มีความละเอียดรอบคอบ ยึดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และมีความพร้อมที่จะก้าวไปข้างหน้า อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการกระตุ้นให้ทุกคนร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านการสื่อสาร ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563, หน้า 107) พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดระยองและตราด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนภา บุราณมัย (2560, หน้า 91) พบว่า ปัจจัยด้านการสื่อสารส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 สอดคล้องกับ อภิขยา อุยโนธรรม (2558, หน้า 133) ได้กล่าวว่า การสื่อสารในศตวรรษที่ 21 จะต้องสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถถ่ายทอดความคิดได้อย่างชัดเจนทั้งการพูด การเขียน และทักษะการสื่อสารทางอวัจนภาษาหลากหลายรูปแบบ และสื่อสารได้หลายภาษาตลอดจนสามารถใช้การสื่อสารเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย ทั้งการให้ข้อมูลการสอน การกระตุ้นหรือการโน้มน้าว สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย เลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้การวัดผลประเมินผลที่จะเกิดขึ้น จากการใช้สื่อเหล่านั้นและสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่ต่างกันซึ่งสามารถช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้และสอดคล้องกับ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2556, หน้า 17) กล่าวไว้ว่า การที่ผู้บริหารนำความรู้ความสามารถของตนเองมาใช้ในการวางแผนระบบการทำงาน หรือริเริ่มโครงการใหม่ ๆ ให้เป็นที่ยอมรับได้นั้น

จำเป็นต้องมีการพูดคุย สื่อสารกันภายในองค์กรเพื่อให้บุคคลในองค์กรมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันโดยใช้หลักการหรือเหตุผล นำมาช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และส่งผลสำเร็จให้แก่องค์กร

4) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมพร พงษ์เพชร (2561, หน้า 94) พบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 สอดคล้องกับ พรชัย เจตมา และคณะ (2559, หน้า 191-204) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน จะช่วยให้องค์กรหรือหน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้ จำเป็นต้องมีความสามารถในการชี้แจง การทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์ขององค์กร และมีความสามารถในการเขียนแผนงาน โครงการ และการบริหารงาน โดยยึดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลสำเร็จ สอดคล้องกับ หัตยา ชนะสิทธิ์ (2560, หน้า 100) ผู้บริหารเป็นทั้งผู้บริหารและผู้นำ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ สามารถกำหนด วิสัยทัศน์ทางการเรียนการสอน และการดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ และไปสู่เป้าหมาย ที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารงาน โดยมีลักษณะเฉพาะตัวที่อาศัยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ ความรู้ ความสามารถ

5) คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศากร กองอุดม (2562, หน้า 199) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมส่งผลต่อคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 และงานวิจัยของ ตึกตา ไสภธรรมคุณ (2558, หน้า 86) พบว่า สมรรถนะวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สอดคล้องกับ นิศากร กองอุดม (2562, หน้า 206) กล่าวว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมนั้น เป็นคุณลักษณะหลักของผู้บริหารมืออาชีพที่จะส่งผลสูงสุดต่อคุณภาพของงาน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีความซื่อสัตย์ จากจิตใต้สำนึกภายใน รู้ดี รู้ชั่ว ตระหนัก ยอมรับ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรับผิดชอบสูงสุด ตรงต่อเวลา มีความเสียสละ ทำงานอย่างเต็มความรู้ เต็มเวลาเต็มความสามารถเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ตลอดจนรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานขององค์กร ยึดพื้นฐานความถูกต้องในการประพฤติ ปฏิบัติงานหนักแน่นไม่คล้อยตามการชักจูงของผู้อื่น ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม เสมอภาค เท่าเทียมกัน ยึดระเบียบแบบแผนการปฏิบัติ มีความเป็นกัลยาณมิตร รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี ในการประพฤติตน เพื่อสร้างความศรัทธา เคารพ เชื่อมั่นต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มุ่งมั่นในผลของงานทำงานประสบผลสำเร็จตามนโยบาย และสอดคล้องกับ วัฒนกร ต่อซอน (2561, หน้า 96) กล่าวว่า การมีคุณธรรม จริยธรรมตามระบบธรรมาภิบาล ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทอย่างจริงจัง เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีความสามารถวิเคราะห์สภาพอนาคต โดยอาศัยข้อมูลทางการบริหารได้ เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่น ในสัญชาตญาณของตนเอง มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ควรส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการสื่อสาร อย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น การนำสื่อเทคโนโลยี มาปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ในรูปแบบออนไลน์

1.2 จากการศึกษพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ควรพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคม สอดคล้องกับสภาพ การเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ หรือเทคโนโลยี โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ชุมชน ในการวางแผนการออกแบบ กำหนดหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตได้

1.3 จากการศึกษพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรพัฒนาตนเอง

เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร มีอาชีพในด้านต่าง ๆ ในรูปแบบของการอบรม การจัดสัมมนา เพื่อนำไปพัฒนาการบริหารงานทางด้านวิชาการของสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการติดต่อสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

2.2 ควรศึกษากลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

2.3 ควรศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุค 4.0 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (2559). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อประกอบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลจิรา รักชนคร. (2562). *การศึกษากรอบแนวคิดของผู้บริหารมืออาชีพยุค 4.0*. ขอนแก่น: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จกมล ภูเทียน. (2560). *การดำเนินงานตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บุ๊คพอยท์.
- ชญาพัฒน์ ดอกมะลิ. (2557). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ณัฐพงษ์ ปริชาชนทกุล. (2563). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี และตราด*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ตุ๊กตา โสภณธรรมคุณ. (2558). *สมรรถนะวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- นิศากร กองอุดม. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับคุณภาพงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 27*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประทวน บุญรักษา. (2554). *บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ. หลักการทฤษฎีการบริหารและการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). *การพัฒนาการคิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์.
- ปัทมพร พงษ์เพชร. (2561). *ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ปิยพงษ์ สมุตติกุล. (2554). *นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 1(1), 54.
- พรชัย เจตามานและคณะ. (2559). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการสู่การเปลี่ยนผ่านศตวรรษที่ 21: ไทยแลนด์ 4.0*. วารสารหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์, 2(1), 191-204.
- พรนภา บุราณมัย. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วัฒนากร ต่อซอน. (2561). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2556). *ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ : แนวคิดและปฏิบัติการ*. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. (2564). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน*. กลุ่มศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- หัตยา ชนสิทธิ์. (2560). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิษฎา อยู่ในธรรม. (2558). *เอกสารการสอนชุดวิชา 15337 การสื่อสารกับการพัฒนา. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 หน่วยที่ 1-8 “การสื่อสารกับการพัฒนาสังคม” หน่วยที่ 8 สาขาวิชานิติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรวิดี ไชยเสนา. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับคุณภาพงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อารีนา หะยีบาราเฮง. (2558). *คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Davis, B. M. (2004). *The impact of leadership on employee motivation*. New Jersey: John Wiley.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.V. (1970). Determining Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608-609.
- Zalesnick, R., & Bennis, W. G. (2002). *Organizational behavior*. (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.